

Predseda — Chairman
prof. MVDr. Jozef BÍREŠ, DrSc.
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Bratislava

Redakčná rada:
prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola, Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
MVDr. Ladislav Stodola
Komora veterinárnych lekárov SR, Bratislava
PhDr. Ľudmila Kundríková
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie
v Košiciach

Šéfredaktor:
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Technický redaktor — Technical editor
Dagmar Matejová

Jazyková úprava — Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto — Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc.

Grafika, sadzba a tlač — Pre-press and print
Graphics Studio, s.r.o.,
Bernolákova 8, 040 01 Košice

Evidenčné číslo: EV 3763/09

Distribúcia — Distribution
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s.

Vydavateľ — Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
IČO 00 493 546
Vychádza 3 x ročne.
www.ivvl.sk

Adresa redakcie — Editorial office address
Redakcia SVC
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969150, +421-55-7969111
e-mail: svc@ivvl.sk

Objednávky predplatného a inzercie — Subscription and
advert orders
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice
tel.: +421-55-7969112, e-mail: ivvl@ivvl.sk

Slovenský veterinársky časopis vychádza
3x ročne, Cena čísla: 8,40 EUR
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVČ sú v predaji v Inštitúte
vzdelávania veterinárnych lekárov.

Slovak Veterinary Journal (2 issues a year)
is published by the Institute for Postgraduate
Education of Veterinary Surgeons,
Cesta pod Hradovou 13/a, 041 77 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and
subscription should be sent to: Štátna pokladnica
Bratislava, Slovak Republic, account
No.: 7000151337/8180

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku
príspevkov.

Nevyžiadané rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby
sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových
časťí je povolené len s písomným súhlasom šéfredaktora
alebo vydavateľa.

Dátum vydania: 15. apríl 2022

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pôšt Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

do rúk sa Vám dostáva číslo Slovenského veterinárskeho časopisu v období, kedy pozorne sledujeme vývoj vojnového konfliktu na Ukrajine. Podobne ako ostatných krajín aj Slovenska sa vojna na Ukrajine priamo a nepriamo dotýka. Najhorší scenár je rozštiepenie vojny do ostatných častí sveta. V súčasnosti okrem humanitárnej pomoci je pre organizácie ŠVPS SR najdôležitejšou odbornou úlohou zabezpečiť zdravotné garancie pri presune zvierat z Ukrajiny na územie Slovenska a zdravotnú bezpečnosť potravín. Vo chvíľach, kedy musíme viac myslieť na útrapy iných a rozmýšľať ako im pomôcť, vhodne padne začítať sa do obsahu aktuálneho čísla SVČ. Určite Vás zaujmú odborné príspevky, ktoré pokrývajú všetky oblasti zdravotnej bezpečnosti potravinového reťazca z farmy na stôl, vrátane vedeckých poznatkov. Postupné otváranie spoločenského života po uvoľnení pandemických opatrení v súvislosti s COVID-19 vytvára viac priestoru pre realizáciu odborných stretnutí na úrovni konferencií, kongresov a pracovných rokovaní. Už tradične si pripomíname životné jubileá súčasných spolupracovníkov, ale aj tých, ktorí opustili naše rady. Redakčná rada verí, že na prahu tretieho decénia, do ktorého vstupuje vydávanie SVČ pod redakciou Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach, zostane časopis naďalej stavovským s vysokou podporou odbornej verejnosti.

Prof. MVDr. Jozef Bireš, DrSc.,

predseda redakčnej rady

6 ROK PANDÉMIE PREVERIL ODBORNÚ PRIPRAVENOSŤ ORGANIZÁCIÍ ŠVPS SR PRACOVAŤ V KRÍZOVOM REŽIME

12 NOVÉ ANTIVIROTIKUM?

24 GENETICKY MODIFIKOVANÉ POTRAVINY Z POHĽADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA

18 ANTICESTODIKÁ POUŽÍVANÉ V TERAPII ZVIERAT

30 ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA SR INFORMUJE

46 MIKROBIÁLNA REZISTENCIA AKO UKAZOVATEĽ REZIDUÁLNEHO ZNEČISTENIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ANTIBIOTIKAMI

51 ČISTIARENKÉ KALY AKO POTENCIÁLNY ZDROJ ZÁRODKOV ENDOPARAZITOV

Indexované v EBSCO

Abstrakty vedeckých príspevkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze Food Science and Technology Abstracts (FSTA).

Na obálke G. Kieselbach (1893–1965), Kôň v stajni, 1959, olej, kartón, 30x26 cm

OBSAH

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent, spotrebiteľ

Rok pandémie preveril odbornú pripravenosť organizácií ŠVPS SR pracovať v krízovom režime (Bíreš, J.)	6
Vírusy a ich hostitelia (Lešník, F., Valenčáková-Agyagosová, A., Hornáková, L.)	8
Nové antivirotikum? (Lešník, F., Valenčáková-Agyagosová, A.)	12
Rastlinné flavonoidy: Charakteristika a biologická aktivita (Bednárová, V., Rimárová K., Juriš, P.)	14
Anticestodiká používané v terapii zvierat (Jurčacková, Z., Hrkčková, G.)	18
Geneticky modifikované potraviny z pohľadu verejného zdravotníctva (Kaňuková, L., Rimárová, K., Juriš, P.)	24
Zdravotné benefity konzumácie salvestrolov a citrusových plodov (Diabelková, J., Juriš, P.)	27

Informácie ŠVPS SR o úradnej veterinárnej, potravinárskej a poľnohospodárskej legislatíve, UVLF v Košiciach a KVL SR

Štátna veterinárna a potravinová správa SR informuje	30
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach informuje (Kundríková, E.)	35
Aktivity Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v roku 2021 (Pokorný, J.)	40

Veterinárna starostlivosť, prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Karbapenemáza produkujúce gram negatívne nefermentujúce baktérie (Dzugasová, B., Toporová, A., Siegfried, L.)	43
Mikrobiálna rezistencia ako ukazovateľ reziduálneho znečistenia životného prostredia antibiotikami (Szabóová, T., Gregová, G., Sasáková, N., Hriciková, S., Dančová, N.)	46
Zoonotické a enzootické subtypy <i>Blastocystis</i> spp. (Hatalová, E.)	49
Čistiarenské kaly ako potenciálny zdroj zárodkov endoparazitov (Papajová, I., Šmigová, J., Ihnacik, L.)	51

Informácie zo spoločenských akcií, kongresov, výstav a personálie

Rezerpín – mífnik kardiovaskulárnej terapie a iné terpenové indolové alkaloidy rastlín rodu <i>Rauwolfia</i> (<i>R. serpentina</i> , <i>R. vomitoria</i> , <i>R. tetraphylla</i>): časť 2 (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	52
Jubilanti v 2. polroku 2022	63
MVDr. Juraj Balaščák, CSc. sa dožíva 90 rokov	64
Odišiel vzácny človek – spomíname na Dr. Ota Orbana, CSc. (Blecha, J., Jurányi, L.)	65
Z našich radov odišli	66

CONTENT

Official control and food safety, producer, consumer

The year of the pandemic checked the professional readiness of the SVFA SR organizations to work in a crisis regime (Bíreš, J.)	6
Viruses and their hosts (Lešník, F., Valenčáková-Agyagosová, A., Horňáková, L.)	8
A new antiviral drug? (Lešník, F., Valenčáková-Agyagosová, A.)	12
Plant flavonoids: Characteristics and biological activity (Bednárová, V., Rimarova K., Juris, P.)	14
Anticestodal agents used in animal therapy (Jurčacková, Z., Hřčková, G.)	18
Genetically modified foods from a public health perspective (Kaňuková, L., Rimárová, K., Juriš, P.)	24
Health benefits of consumption of salvestrole and citrus fruits (Diabelkova, J., Juris, P.)	27

Information of the SVFA SR on official veterinary, food and agricultural legislation, UVMaPh in Košice and ChVS SR

The Slovak Veterinary and Food Administration informs	30
University of Veterinary Medicine and Pharmacology informs (Kundráková, L.)	35
Activities of the Institute of Postgraduate Education of Veterinary Surgeons in 2021 (Pokorný, J.)	40

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

Carbapenemase producing gram negative non-fermenting bacteria (Dzugasová, B., Toporová, A., Siegfried, L.)	43
Microbial resistance as an indicator of residual environmental antibiotic pollution (Szabóová, T., Gregová, G., Sasáková, N., Hriciková, S., Dančová, N.)	46
Zoonotic and enzootic subtypes of <i>Blastocystis</i> spp. (Hatalova, E.)	49
Sewage sludges as a potential source of endoparasite germs (Papajová, I., Šmigová, J., Ilnacik, L.)	51

Information from social events, congresses, exhibitions and personal data

Reserpine – a milestone of cardiovascular therapy and others terpene indole alkaloids plants of the genus <i>Rauwolfia</i> (<i>R. serpentina</i> , <i>R. vomitoria</i> , <i>R. tetraphylla</i>): Part 2 (Šimková, Z., Šimko, J., Šimko, Š.)	52
Life anniversaries in the 2 nd half of 2022	63
MVDr. Juraj Balascak, CSc. lives to be 90 years old	64
A rare man has left – we remember Dr. Oto Orban, CSc. (Blecha, J., Jurányi, L.)	65
The departed of our community	66